

Brez pomoči množičnih organizacij ni uspeha pri zadružnih gradnjah, zato v tem tednu pospešimo to delo z vsemi razpoložljivimi močmi!

Gorenjski glas

GLASILO OKRAJNEGA ODBORA OF KRANJ

Leto II. — Štev. 42-43

Kranj, 21. oktobra 1949

Cena din 4.—

Okrajna partijska konferenca v Kranju -

dokaz nezlomljive enotnosti naše Partije v borbi za neodvisno lepše življenje v socializmu

V nedeljo 16. oktobra 1949 se je vršila v slavnostno okrašeni veliki dvorani Sindikalnega doma III. okrajna partijska konferenca.

Po izvolitvi delovnega predsedstva, ki je zavzelo svoja mesta, je predsedujoča tovarišica Rome Dragica predlagala enominutni molk v počastitev padlih članov KP in borec NOV, kar so navzoči storili stoje. Sledila je izvolitev verifikacijske, kandidacijske in volivne komisije ter komisije za sestavo delovne resolucije in pozdravnih resolucij. Vrsta delegacij je med tem prinesla konferenci pozdrave in čestitke, v katerih obljublajo okrajni partijski konferenci, da bodo izvajali vse sklepe, ki jih bo sprejela konferenca. Posebno ganljiv je bil nastop čete najboljših pionirjev iz Kranja, ki so prišli pozdravit delegate konference. Marsikateri od navzočih delegatov je imel solze v očeh, ko je mali pionir govoril o delu pionirjev in o velikem zaupanju, ki ga imajo v svojega velikega učitelja in voditelja tovariša

Tita. Med drugim je dejal: »Okrajno partijsko konferenco pozdravlja četa pionirjev, ki so odklonili poučevanje verouka.« Nato je pozdravila konferenco delegacija LMS, sledile so ji delegacije tovarne »Iskre«, »Standarda«, »Pletevine«, »Tiskanine«, »Tovarne čevljev Kranj«, »Mestne šivalnice«, »Tekstilnega tehnikuma«, »LMS Tržiča«, »Škofjeloške predilnice«, OF Škofja Loka, zadružnikov iz Poljan in mnogi drugi.

Okrajno partijsko konferenco je pozdravil tudi zastopnik graničarjev, ki je posebej poudaril: »Raje žrtvujemo svoja življenja, kakor pa da prodamo domovino. Obljublamo naši Partiji in našemu tovarišu Titu, da bomo zvesti čuvarji naših meja.« Vsako delegacijo so delegati sprejeli in pozdravili z burnim aplavzom.

Politično gospodarski referat je imel sekretar okrajnega komiteja KPS tovariš *Mršek Andrej*. Med izvajanjem je omenil:

Proti načelom marksizma — leninizma so nas hoteli podjarmiti . . .

»V obdobju enega leta, od zadnjih partijskih volitev so se razvijali razni gospodarski in politični dogodki, ki so zahtevali od naših partijskih organizacij večje odgovornosti in budnosti ter političnega dela.

Med najvažnejše dogodke brez dvoma spada vsak dan hujša in nesramnejša gonja ZSSR in držav ljudske demokracije proti naši socialistični Jugoslaviji pri čemer igra zgodovinsko vlogo naša Partija v borbi za ohranitev pravilne linije marksizma-leninizma, katero izkrivljanje se kaže v obliki resolucije Informbiroja, ki je prišla pred dobrim poldrugim letom na dan in katere izvor sega globoko nazaj v čase II. svetovne vojne, v kateri so naši narodi doprinesli ogromne žrtve za razširitev demokratičnih sil sveta in za lastno osvoboditev.

Obtožbe demokratičnih dežel s SZ na čelu so že pred enim letom in prej napovedale, da bo morala Jugoslavija nujno čez mesec ali dva propasti zato, ker je buržoazna država, ker hiti vsak dan z večjimi koraki v imperializem, da vlada v tej državi policijski režim in da je naša petletka nekaj iluzornega.

Toda ko se teoretično ogledamo samo v nekaj teh primerov lahko ugotovimo, da se torej ustvarja v Jugoslaviji nova teorija kot v državah, kjer je potemtakem država brez buržujev na oblasti in so vsa glavna proizvodna sredstva v rokah države, torej v rokah delovnega ljudstva, ne pa v rokah kapitalistov. No in če nazadnje pogledamo napoved o nujnem propadu Jugoslavije zato, ker je buržoazna, potem bi bilo po marksizmu pravilno, da bi sedaj, ko smo že častno izpolnili polovico petletke in se delovni polet naših ljudi dviga, kar dokazujejo Sirotanovičeva gibanja, nešteta novatorstva itd., bi morali ti teoretiki to spoznati in preklatici dosedanje obrekovanje in reči: »Veseli nas, da smo se o Jugoslaviji zmotili, ona ne gre v impe-

rializem, marveč v socializem, zato ji moramo pri tej graditvi pomagati, ne pa zavirati njen razvoj.« To bi bilo marksistično, dejstva so pa ravno nasprotna. Čimvečji uspehi dosegamo v industriji in kmetijstvu, tem hujša je gonja in obrekovanje, ki se prav nič ne razlikuje od fašistične metode obrekovanja Jugoslavije z zahoda, temveč je še nesramnejše.

Dejstva, da gredo voditelji gonje Informbiroja tako daleč, da celo prodajo Slovensko Koroško za 150 milijonov dolarjev, da se poslužijo kršenja gospodarskih pogodb, nam pošiljajo sabotirane stroje, kot je bil primer v našem okraju v tovarni »Sava«, da uporabljajo vsa propagandna sredstva proti Jugoslaviji, hkrati pa pri njih ne objavljajo odgovorov Jugoslavije na njihove laži, dalje, da motijo našo radijsko oddajo itd., so dokaz, da se temeljito zavedajo naših uspehov pri graditvi socializma, zato skušajo z vsemi sredstvi preprečiti graditev socializma in nas tako prisiliti v gospodarsko in politično odvisnost.

Posledice kontrarevolucionarnih odnosov VKP(b) do naše Partije

Nato je sekretar podrobno obrazložil vsa zahrbtna pogajanja SZ z zahodnimi imperialističnimi državami na račun naših nepravilnih meja že med samo II. svetovno vojno, kar pomeni za voditelje VKP(b) velik polom v kontrarevolucionarnih dejanjih pravilne poti marksizma-leninizma. Vsemu svetu je znano, da to ni »družinski spor«, ki je bil morda spoznavno pripravljen, pravi tovariš Moša Pijade, marveč je to spor med VKP(b), ki si lasti izključni monopol nad marksizmom-leninizmom, ki uvaja svojo vodilno vlogo s sovjetsko obveščevalno službo in skuša spraviti s svojim veliko-

državnim šovinizmom ostale socialistične države v polkolonialno odvisnost. Naša Partija se je temu uprla in s tem visoko dvignila neomadeževano zastavo marksizma-leninizma za obrambo socialističnih odnosov enakopravnosti med socialističnimi državami sveta in za obrambo politike utrjevanja in širjenja revolucionarnega mednarodnega delavskega gibanja. To je tudi povedala naša vlada v odgovoru na nesramne note sovjetske vlade, nakar je le-ta našla ugovor, nenavaden po svojih metodah, obliki in vsebini v dosedanji praksi mednarodnih odnosov. Zato je uprizorjen obrekovalni budimpeštanski proces, ki pa ni mogel doseči zaželenega učinka, ker so se na procesu izvrli tožitelji v obtožence, ki jih obsoja svetovno delavsko gibanje. Obtožnica pa je jasno nakazala tudi enega izmed glavnih vzrokov spora, to je užaljen ponos nekaterih avtoritet, ki sta jih motila slava tovariša Tita in ugled Jugoslavije.

Poštena, pravična in zgodovinska je borba, ki jo bje naša Partija. Tudi zmagovita je, ker je njeno orožje resnica. Naša Partija ne obrekuje: z vso mirnostjo prikazuje ta dejstva, ki jasno kažejo onortunitizem in kontrarevolucionarnost VKP(b). Nešteto primerov nam danes v svetu potrjuje, da imperializem v velikem obsegu in dostikrat žal tudi uspešno izkorišča sedanje kontrarevolucionarno stališče za borbo proti naprednemu delavskemu gibanju. Prav zato se že skozi dolge mesece bavi s tem sporom vsa svetovna javnost. Zato je tudi naša vlada na najvišjem mednarodnem forumu v Organizaciji združenih narodov, pokazala na nasprotja med bese-

dami vlade ZSSR o miru, o enakopravnosti narodov, o nevmešavanju v notranje zadeve malih narodov itd. in med dejanji vlade ZSSR. Pred temi dejanji mora danes Jugoslavija braniti svojo nacionalno neodvisnost in nedotakljivost. Na eni strani govore gromke propagande govore o miru, na drugi pa dajejo Madžarom in Romunom nalogo, da kopljejo na naših mejah strelske jarke, da tam koncentrirajo svoje čete itd. Naša Partija ima visoko moralno izpričevalo govoriti o miru. Saj se je med ljudsko revolucijo narodnoosvobodilne borbe borila za mir; danes ne ogroža nikogar in ne grozi nikomur, temveč gradi socializem in zato ne potrebuje nič drugega ko mir. Toda ta mir naj ne bo samo mir za velike države, temveč za vse, ne pa samo za fiste, ki imajo v svojih rokah največ sile, je dejal tovariš Kardelj. Tako se bori naša Partija proti vsem poizkusom VKP(b), ki imajo namen preprečiti zgraditev socializma v naši državi. Toda pri taki Partiji, pri takem narodu in pri takem vodstvu, kot je naše, se jim to nikoli ne bo posrečilo. Prav tako kot naše visoko konjunkturne surovine dnevno prebijajo gospodarsko blokado SZ in ostalih držav ljudske demokracije, tako bo tudi naša resnica, resnica poštenja in dosledno revolucionarnega internacionalizma prodrla tudi blokado laži, obrekovanj in groženj VKP(b). V takih pogojih in v herojskih naporih kljub neštevilnim oviram grade socializem s pospešenim tempom naši narodi, ki so polnoletni in ki jim ni treba tuilih komandirjev, ker so se naučili poveljevati tudi sami, kot je to rekel tovariš Tito.

Dejanja graditve socializma pri nas pobijajo vse podle laži in obrekovanja

Da, požrtvovalnosti in napor, ki so se povečali radj informbirojevske gonje, so pri nas veliki. V našem okraju, kjer se je zelo razvila industrija, se lahko kot vsako leto tako tudi letos ponašamo z velikimi uspehi in priznanjem našim delovnim kolektivom. Tako je letos prejel delovni kolektiv tovarne »Sava« prehodno zastavo Centralnega odbora ESJ in resornega zveznega ministrstva ter dobil s tem naslov »zaslužnega kolektiva«. Od zvezne vlade je pohvaljen kolektiv tovarne »Inteks«, prehodno zastavo vlade LRS pa je dobil kolektiv tovarne »Standard« in si s tem priboril naslov najboljšega kolektiva usnjarske stroke v Sloveniji. Prehodno zastavo Glavnega odbora ZSS in resornega ministrstva sta dobila kolektiva tovarne čevljev »Triglav« v Tržiču in »LIP« Škofja Loka in s tem naslov zaslužnega kolektiva. Od vlade LRS je bil pohvaljen kolektiv tovarne usnja »Runo« Tržič.

Naši delovni kolektivi se dobro zavedajo, da zgraditev socializma ni samo v industriji, ampak da je graditev socializma odvisna tudi od socializacije vasi. Zato tudi na tem področju pomagajo s političnim delom pri preobrazbi naše vasi, pri ustanavljanju naših KOZ,

da postane nova oblika vasi v socialističnem sektorju — oblika napredka in razvoja — da se iz starega načina preide na socialistično obliko obdelovanja.

Odmev resolucije Informbiroja je naše vrste še bolj utrdil in sklenil, kar pričajo nešteta zborovanja proti krivičnim sklepom zunanjih ministrov za Slovensko Koroško, ki je postala žrtev sovražne politike ZSSR do Jugoslavije. Prav tako nam pričajo o predanosti Partiji nešteta zborovanja in poslana resolucije po vseh mestih in tovarnah našega okraja kot odgovor na nesramne in žaljive note SZ, poslana naši vladi. Toda naši delovni kolektivi ne odgovarjajo na note SZ samo z resolucijami in gromkimi protestnimi vzkliki na zborovanjih, ampak dokazujejo pravilnost linije naše Partije vsak dan z novimi delovnimi zmagami, kot je to tovarna »Sava«, »Standard«, »Inteks«, »Tiskanina« v Kranju, »Predilnica Tržič« itd., kjer iz dneva v dan s svojim socialističnim tekmovanjem visoko presegajo dnevne norme. Tem delovnim kolektivom se pridružuje vsak dan novi ter s svojimi delovnimi zmagami dokazujejo predanost naši Partiji.

Da so delovni uspehi pri izpolnjevanju dnevnih planskih nalog tolikšni, je pred-

(Nadaljevanje na drugi strani)

Okrajna partijska konferenca

(Nadaljevanje iz prve strani)

vsem zasluga Partije in množičnih organizacij, ki neprestano pojasnjujejo na sestankih in konferencah podle namene resolucije Informbiroja, ki hoče prepričati graditev socializma v Jugoslaviji.

Socializacija kmetijstva v našem okraju

Z zelo hitrim tempom industrializacije našega okraja, posebno v mestu Kranju ter pri preobrazbi vasi dobiva Partija vsak dan močnejši vpliv med delovnimi množicami. Mesto Kranj je spremenil svoj trgovski izraz ter postaja iz dneva v dan močnejše delavsko središče, purgarji — bivši trgovci so v Kranju izgubili svojo veljavo. Škofja Loka iz dneva v dan izgublja klerikalno nazadnjaško misel in se razvija v naprednost. Tržič, izrazito delavsko središče, je izpodrinilo nekdanje social-demokrate in se danes razvija v duhu socialističnega tekovanja. Žiri, nekdanji obrtniški in združniški kraj, se je popolnoma izpremenil v pravo industrijo, ki vsak dan bolj gradi socializem. Vasi dobivajo novo obeležje — socialistično obliko, iz dneva v dan rastejo zadruge in ekonomije.

Okrajni komite in osnovne partijske organizacije so se dosledno borile za izvajanje sklepov II. plenarnega zasedanja CK KPJ in CK KPS. Ti sklepi so bili letos osnovni program dela. Zato nam je bila poglavitna naloga poleg borbe za izpolnitev dnevnih planskih nalog v industriji tudi borba za razširitev združništva predvsem v cilju socializacije vasi.

Po podrobni razlagi, kako, so nastajale napreze in v tem v zvezi njihova reorganizacija v letih 1947 in 1948; ko so se spremenile v delavsko-nameščenske zadruge in kmečke zadruge so bile organizirane po vseh 58 krajevnih ljudskih odborih kmečke zadruge splošnega tipa. Tudi vprašanje gradenj združnih domov je delno uspelo, saj se danes na 30 krajih gradijo združni domovi. V Trbojah, Kokrici, Križah, Savodnju in Podbrezjah pa so združni domovi že dograjeni. Tako je naš združni sektor dobival iz dneva v dan širši značaj, ustanovila so se združna podjetja in delavnice. Kmetje so v združni sektor začeli dobivati zaupanje, ki je bilo iz dneva v dan večje. Tako že v letu 1948 beležimo snovanje prvih združnih ekonomij. Te so nastale v Selcih, Visokem, Prtovcu in kar dobro uspevajo. Slabše je v Bukovščici. Zmencu in Trbojah, kjer slabo uspevajo radi težkega prilaganja socialističnih oblik gospodarjenja posameznim ljudem, ki delajo na teh gospodarstvih. V začetku leta 1949, posebno pa po drugem zasedanju CK KPJ, smo na podlagi sklepov naše politično delo v zvezi z razvojem združništva še bolj okrepili in poživeli. Bil je sestavljen širši aktiv, ki je politično delal na terenu na združnem vprašanju glede na razvoj in ustanovitev novih združnih ekonomij in kmetijskih obdelovalnih zdruget. Ob koncu februarja tega leta sta bili ustanovljeni prvi dve kmetijski obdelovalni zdrugeti v našem okraju, in sicer v Poljanski dolini. To sta v Podobenem zdrugeta »Mladi vrh« in v Poljanah »24. december«. S političnim delom nismo popustili, sklicevali smo še nadalje množične sestanke po vaseh, razlagali našim kmetom današnjo gospodarsko borbo, razlagali združništvo, kakor tudi združna pravila, pri čemer smo vzdržali hudo borbo s posameznimi kmeti, ki se zaradi stare miselnosti niso mogli odreči primitivni obdelavi zemlje. Tako je bila še v mesecu aprilu ustanovljena 3. kmetijska obdelovalna zdrugeta v Zireh in potem zopet v začetku maja v Dupljah. Organizirana je bila tudi ekscurzija združnikov in kmetov na KOZ v Arjo vas in Osojnikovo zdrugeto na Štajerskem, kjer so kmetje videli značilnosti in prednosti združnega gospodarstva in tako je začelo rasti še večje zanimanje in razgibanost o ustanavljanju novih kmetijskih zdruget. Tako smo v kratkem času, posebno pa v zvezi sklepa CK KPS, še bolj poživeli politično delo, obenem pa se je začel izvajati ostrejši kurz z

v Kranju

davčno in odkupno politiko: S tem so postali novi ugodni pogoji za ustanavljanje zdruget, tako da smo v treh tednih uspeli ustanoviti 14 novih kmetijskih obdelovalnih zdruget. V glavnem smo zajeli bogatejše kraje v nižinskih predelih z močno gospodarsko bazo. Pred kratkim pa smo ustanovili še eno manjšo zdrugeto v Senčurju, tako da imamo danes v našem okraju 19 kmetijskih obdelovalnih zdruget, ki imajo skupaj 9 tisoč 247 ha zemlje, od tega 1.342 orne, 2743 ha obdelovalne zemlje, ostalo odpade na sadovnjake in gozdove. V zdrugetah je zajeto 490 družin z 2.395 družinskimi člani. Do danes imajo združniki 2.452 goveje živine, 711 konj in 898 prašičev. Nadalje imamo 17 združnih ekonomij z 987 ha zemlje, ki imajo 104 glave goveje živine, 16 konj in 42 prašičev. Povprečno odpade na eno kmetijsko obdelovalno zdrugeto 26 družin z 126 družinskimi člani, ki imajo 486 ha zemlje, 37 konj, 129 glav goveje živine in 47 prašičev. Kaj nam kažejo te številke? Te številke nam povedo, da imamo v združnem sektorju močno gospodarsko bazo za nadaljnji gospodarski razvoj združništva, kar se odraža tudi pri odkupih. Naš združni sektor daje že danes mnogo več pridelkov za zagotovljeno preskrbo, kot so nam pa poprej dajali zasebniki. Tako so v tem letu kmetijske obdelovalne zadrugete oddale 171 vagonov krompirja, od tega samo kmetijska obdelovalna zdrugeta Žabnica 42 vagonov, kmetijska obdelovalna zdrugeta Žiri ima povprečni hektarski donos krompirja 20.000 kg, medtem ko zasebni kmetje tarnajo, da imajo le 12 do največ 15.000 kg na ha. Zdrugeta Voklo je dala letos državi 30.000 kilogramov belih žit, medtem ko je lani celotni krajevni ljudski odbor Voklo s težavo oddal le 14.000 kg belih žit. Zdrugeta Duplje oddaja mnogo več mleka, kakor so ga poprej oddajali zasebni kmetje. To je velik uspeh pri zboljšanju prehrane. Kmetijske obdelovalne zadrugete so letos dale v načrt, da bodo v prihodnjem letu posadile 81 ha zemlje več s krompirjem, kar bo mnogo zboljšalo ljudsko prehrano.

Poleg dobrega političnega dela pa imamo še vedno opravka s slabimi partijskimi aktivci, ki niso dovolj aktivni, da bi v svojih krajih s prepričevanjem mogli doseči uspeh v ustanavljanju novih zdruget, čeprav imajo pogoje. Tako zasluzi vso kritiko partijska organizacija v Križah. Predvsem v Primskovem, ki dopušča, da čeprav je že nabrano mnogo podpisov od kmetov, še do danes ni prišlo do ustanovitve kmetijskih obdelovalnih zdruget.

Imamo nekaj dobrih zdruget, imamo pa tudi nekaj šibkih. Tak primer je kmetijska obdelovalna zdrugeta na Jezerškem, kjer so se vrinili v zdrugeto kmetje kulaki, ki niso hoteli v članstvo do pred kratkim sprejeti hlapcev in dekel in so jih hoteli še nadalje izkoriščati le kot delovno silo. To nepravilno delo so naši aktivisti kmalu zavrli in danes so tudi v tej zdrugeti povsem pravilni odnosi, vendar bodo pa še težave, preden bo tam nastala res prava socialistična zdrugeta. Slaba zdrugeta je tudi v Podreči, Mavčičah, kjer združniki ne stremijo za izboljšanje zadruget same ter se branijo začeti s skupnim krmiljenjem živine.

Pri vsem tem našem delu pa smo morali vzdrževati hudo borbo s sovražnikom, ki nam je skušal ovirati razvoj združništva z različnimi parolami, zastraševanji ter celo požigi po naših vaseh. Toda vsa njihova saboterska rabota je je bila zaman. Vsi njihovi načrti, ki naj bi nam zavrli razvoj, so se izjalovili. Vendar se pri tem še ne smemo uspravati. Ustvarjati zdrugete je težko in naporno. Naše politično delo mora biti predvsem vztrajno in nepopustljivo, da bomo mogli premagati glavno oviro, to je drobno posestniško egoistično miselnost, ki je posledica stoletne vzgoje našega kmeta v pogojih kapitalizma.

VAŽNO OPOZORILO!

Opozarjamo vse naročnike, ki še niso poravnali naročnine za leto 1949, da to takoj store, ker jim bo sicer list ustavljen.

Uspehi OF — so uspehi Partije

V svojem poročilu je tovariš Mršek Andrej obširno govoril tudi o odnosih in nalogah Partije do množičnih organizacij in pri tem ugotovil, da pomoč nekaterih partijskih organizacij odborom OF ni bila povsem zadovoljiva. Tam, kjer je Fronta slaba, pada krivda na partijski aktiv, ki ni znal pravilno gledati ali pa je gledal omalovaževalno na delo Fronte.

Kljub temu Fronta beleži pri prostovoljnih delih zadovoljive uspehe. V mesecu gozdarstva je bilo opravljenih 38 tisoč 427 prostovoljnih delovnih ur ne všteti delo Frontnih brigad. Na raznih drugih delih pa je opravljeno 867.340 prostovoljnih delovnih ur v vrednosti 11.608.080 din. Velik del od tega je napravila mestna frontna organizacija Kranja, ki ima dober štab delovnih brigad.

Velika naloga se v zadnjih mesecih postavlja pred Fronto. Mobilizacija stalne delovne sile. To važno nalogo pri graditvi socializma so naši aktivisti razumeli, saj smo do sedaj vključili v produkcijo 1.620 novih delavcev in delavk. Ta naloga je važna in naša Partija polaga nanjo največjo pozornost, zakaj zavedati se moramo, da nam je vključevanje nove delovne sile porok izpolnitve petletnega plana. Veliko premalo pa je bilo narejenega pri širjenju in utrjevanju naše Fronte. V okraju imamo 47.429 volivnih upravičencev, članov OF pa imamo 38.976. To nam pove, da je še vedno okrog 10.000 volivcev izven Fronte, zato je naloga naše Partije, da aktivizira Fronto v tem vprašanju. Prav tako je nezadostno delo za mobilizacijo frontnih brigad za našo kapitalno graditev, kjer smo v mesecu avgustu dosegli komaj 50% plana. Frontni aktivci na vasi so vse premalo tolmačili važnost teh brigad, ker drugače ne moremo razumeti tega neuspeha.

V nadaljevanju svojega govora se je tovariš Mršek dotaknil dela tudi ostalih množičnih organizacij in pomoči, ki jim jo nudi Partija. Zaključil je z besedami: Ne štedimo naših sil in sposobnosti; dokažimo danes s svojim delom, da smo neustrašeni, da stojimo trdno na braniku svoje domovine in da skrbno čuvamo naše pridobitve ter da je ni sile, ki bi nas odvrnila in omajala pri našem delu! Z delom dokažimo, da smo resnični borci za boljše življenje, dokažimo vsem obrekovalcem, ki nas blatijo, češ da ne gradimo socializma, da gradimo socializem in da ga bomo zgradili in da smo za njegovo dokončno zgraditev pripravljene na največje napore in žrtve. Vse to nam bo mogoče izpolniti, če nam bo vedno pred očmi Partija in borba za zgraditev socializma, zakaj le tedaj bomo dosledni na vseh frontah našega dela, tako v industriji kakor na vasi. Edino tako delo bo pod vodstvom Partije in tovariša Tita zagotovilo naš uspešni razvoj, vsem obrekovalcem Informbiroja pa bodo konkretna dejstva odgovor, da bomo z lastnimi silami zgradili socializem.

Delegati so z navdušenim ploskanjem sprejeli govor tovariša okrajnega sekretarja. Sledi organizacijski referat, ki ga je podal tovariš Naglič Peter, organizacijski sekretar Okrajnega komiteja KPS. V svojem poročilu je podal kri-

tični pregled dela partijskih organizacij. Danes imamo v našem okraju 2.429 članov Partije, od tega 1.094 delavcev, 111 kmetov, 501 intelektualcev in 723 ostalih. Nakazal je najvažnejše naloge, ki jih je pred partijske organizacije v Sloveniji postavilo III. plenarno zasedanje CK KPS.

Sledila je diskusija, v katero so posegli mnogoštevilni diskutanti, ki so živo in kritično razpravljali o vseh vprašanih delih in dali konkretne misli za uspešno nadaljnje delo.

Na koncu konference je imel zaključno besedo tov. Krmelj Maks, član CK KPS, ki je dejal, da je naša okrajna partijska konferenca opravila veliko delo, a da vse to še ni dovolj. Posebno pozornost moramo prenesti na socialistično proizvodnjo v kmetijstvu, kajti tu še vedno iščemo novih izkušenj. Socializem na vasi bo takrat, kadar bomo imeli v zdrugetah ljudi, ki bodo pripravljene boriti se za večji donos kmetijskih obdelovalnih zdruget (krompirja, žita itd.), to pa ni majhna naloga. Zato moramo iskati novih kadrov po zdrugetah, terenu, prvo priti do bojnega štaba partijcev, ki so pripravljene boriti se, da se začne socializem na vasi, bitka za višji hektarski donos in za polno izrabo najmanjšega koščka zemlje. Številka 111 kmetov partijcev v kranjskem okraju je premajhna. Naloga Partije je razširiti partijsko organizacijo na vasi, če hočemo vprašanje socializma čimprej rešiti in s tem socialistično preobrazbo vasi. Tudi vprašanje skrbi in brige za našega človeka, za naše otroke, žene je treba posvečati največjo pozornost.

V nadaljnjem svojem govoru se je tovariš Krmelj podrobno zadržal na vzrokih informbirojevske gonje, ki jih je treba pojasnjevati našemu ljudstvu, da bo vedelo, zakaj izražamo sovražni odnos do tistih, ki nas hočejo pritisniti na kolena. Marks in Lenin sta postavila, da v socialistični industriji ne sme biti izkoriščanje, vodstvo VKP(b), ki je na čelu Informbiroja, pa dela danes nasprotno in temu se je uprlo naše centralno partijsko vodstvo in s tem visoko dvignilo zastavo revolucije v obrambo pravilne poti marksizma-leninizma. Njegov zaključni govor so delegati pozdravili z navdušenim in dolgotrajnim ploskanjem.

Okrajna partijska konferenca je izvolila nov okrajni komite in revizijsko komisijo. V nov OK KPS so bili izvoljeni: Brovč Andrej, Cerar Lovro, Drobnič Ivan, Dobre Janko, Gostiša Alojz, Kežar Leopold, Kosmač Rado, Legat Helena, Mede Gabrijel, Molek Jože, Naglič Peter, Prezelj Tončka, Peraič Vladimir, Pirc Jože, Por Janez, Rome Dragica, Sitar Peter, Sirk Pavel, Štibelj Jakob, Tišler Janko, Urbanc Jože, Zerko Stanislav in Žagar Ivan.

Člani revizijske komisije: Gostiša Alojz, Ivec Anton, Nemeč Jakob, Rehberger Janko in Snelc Alojz.

Na koncu je izvoljenih še 49 delegatov za oblastno partijsko konferenco. Odposlane so resolucije Centralnemu komiteju KPJ in tovarišu Titu ter Centralnemu komiteju KPS, kar so delegati sprejeli z navdušenim vzklikanjem in odobravanjem.

Sprejetje sklepov za bodoče delo

Na podlagi analize politične situacije okraja, dela in uspehov ter pomanjkljivosti partijske organizacije, podanih v političnem in organizacijskem referatu ter polno osvetljenih v diskusiji, sprejema partijska konferenca sledečo delovno resolucijo z nalogami, ki stoje pred partijsko organizacijo okraja Kranj:

1. Dosledno se moramo boriti proti vsem primerom kršenja statuta KPJ in tu predvsem utrditi:

a) disciplino, b) načrtnost v delu, c) notranjo partijsko obveščevanje, d) redno in pravilno plačevanje članarine, e) usposabljanje vaških partijskih organizacij za odločnejše izvajanje partijske linije na vasi, f) stalno kontrolo izvajanja sklepov.

2. Odločnejše sprejemati nove člane, predvsem iz vrst delavstva, da se zboljša socialni sestav partije našega okraja.

Posebno pozornost je posvetiti delavcem — nosilcem Sirotnovičevega glabanja v naših tovarnah. S sprejemanjem kmetov združnikov in malih kmetov s posebnim ozirom na žene zboljšati socialni sestav part. org. na vasi in Partije v okraju ter omogočiti izvedbo partijske linije v združništvu. V naslednjem letu je sprejeti v Partijo 500 novih članov in v kandidacijo 600 najboljših članov množičnih organizacij v skladu z zgoraj navedenimi nalogami za zboljšanje socialnega sestava Partije. Tako mora imeti v prihodnjem letu vsako podjetje in vsaka večja vas svojo celico.

3. Hitreje je treba vzgajati najboljše delavce in kmete združnike in jih dvigati na vodilna mesta.

4. Za ohranitev enotnosti Partije je treba partijske organizacije odločno očistiti.

(Nadaljevanje na tretji strani)

38.934 delovnih ur v enem dnevu

Tudi preteklo nedeljo so v Kranju sirene zapele svojo jutranjo pesem. To ni bil klic na delo, to je bil pozdrav delovnim ljudem, ki so se odzvali klicu naših najboljših delavcev, udarnikov, članov Partije, delo na čast okrajne partijske konference. Sirene so pozaravile vrste članov fronte in mladine, ki so se pripravljali na odhod na gradilišča in popravila cest. Pesem zvočnikov jih je spremljala do gradilišč na Planino in v Stražišče. Pesem je pozaravila zbirajoče se delegate okrajne partijske konference.

»Danes pa dokazimo, kaj zmoremo in kaj znamo,« pravijo delavci tovarne Iskra v Kranju. V svoji resoluciji, ki so jo poslali okrajni partijski konferenci, pravijo naslednje: »Nas kolektiv ogorčeno obsoja lazi budimpeštanskega radia, ki hoče zmanjšati ugled naših narodov, ki hoče s svojimi podlimi lazmi in obrekovanji prikriti vse napore in uspehe naših delovnih ljudi. Ljudje, ki našega Zagreškega velesejma niso videli niti od daleč, si upajo trditi, da je bil to »potujoči vaski cirkus«, a za naše kinoprojektorje in za naš delovni kolektiv so dejali, da izdelujemo samo pločevinaste škatle in noge, ostalo pa dobivamo iz inozemstva. Na te laži je odgovoril naš celotni delovni kolektiv že v petek na množičnem protestnem zborovanju, kjer naši delavci niso mogli drugega, kot pa smejeti se tako »debeli« laži, ko vendar sleherni naš delavec ve, da izdelujemo danes kinoprojektorje sami neodvisno od inozemstva. Naš delovni kolektiv je odgovoril na ta obrekovanja z obveznostjo, ki smo jo poslali našemu tovarišu Titu, da bomo do konca tega leta izdelali še dva kinoprojektorja več, kot pa jih moramo izdelati po planu za letos. Tako je odgovoril naš delovni kolektiv na to podlo obrekovanje.«

Delovni kolektiv v tovarni Iskra v Kranju se je obvezal, da bo sprejel socialistično tekmovanje, kot stalno obliko dela. 28 delavcev je podarilo partijskemu komiteju svoje obveznice državnega posojila v vrednosti 22.500 din. Še je ležal mrak nad tovarno »Tiskanino«, ko so se pričeli zbirati delavci iz vseh krajev in hoteli na svoja delovna mesta. »Polhitimo danes,« pravi smeje tovarišica Angela, »danes tekmujejo za našo Partijo!« Mrtvi obrati so zaživeli. Čuje se pesem predilnega stroja, čolniček tkalskega stroja veselo poskakuje zdaj v eno, zdaj v drugo smer, kakor bi vedel, da tekmuje Pavla, Hilda, Ivana, Angela na čast okrajni partijski konferenci in da hočejo zato napraviti čimveč. Brigada »Ster Ivanke« je dosegla lepe rezultate, saj je presegla dnevno normo za 20% z 94% izkoriščanja strojev.

V velikem delovnem kolektivu tovarne čevljev »Triglav« v Trzinu se je ta dan vodila huda borba. Poleg ostalih delavcev tega kolektiva je hotela doseči v tem tekmovanju čimboljše rezultate brigada »Jožeta Finka«. Brigadir Pehar Ivan pravi: »Tovariš Fink je bil komunist in je za stvar skupnosti dal v narodnoosvobodilni borbi svoje življenje, zato moramo prav mi, ki nosimo ime takega borca, dati na čast okrajni partijski konferenci vse od sebe.« Da, niso osramotili imena prvoborca tovariša Jožeta Finka. Dosegli so najvišji preseg norme, kakršnega dosedaj tovarna v vsem svojem obstoju še ni beležila. Brigada je presegla svojo dnevno normo za 78%, tovariš Pehar pa je svojo normo prekoračil celo za 120%. Tudi ostali delovni kolektivi iz Trzina so tekmovali. V Trziški predilnici se je odvijala borba za višjo storilnost dela.

Škofja Loka je vsak čas poročala o doseženih uspehih. »Tudi mi tekmujejo, ker ljubimo našo Partijo,« pravijo delavci škofjeljske predilnice. Najbolj se bjejo za višjo storilnost dela tri proizvodne brigade, ki se kar kosajo med seboj, katera bo dosegla lepše rezultate. Do 60% so presegle normo vse tri brigade. Najboljše brigadirke kakor Štefka, Gartner Katarina, Krajnik Vida in Jugovic Milka pa so presegale norme tudi do 66%. 20 predic je dalo pobudo, da podelijo zaslužek 160 ur za partijski fond.

»Kaj pa ste danes prišli na delo, ko

— odgovor obrekovalcem naše Partije

Je vendar dela prost dan«, vprašam, kakor da ne bi vedela, tovariša Travna Jožeta — trikratnega tovarnika iz Pletenne. Malo začudeno me je pogledal, kakor češ, ta je pa dobra, da ti ne veš, zakaj smo prišli na delo. Tekmujejo vendar. »Da, pa se kako tekmujejo, prav vsi, na čast okrajni partijski konferenci,« se je odrezal. Tovariš Jože je zaposlen kot prirezovalc in to delo je zelo naporno. Pa ga vprašam: »Cujte, Jože, koliko pa boste potem napravili, če tekmujejo na čast okrajne partijske konference?« »No, tako jih napravim dnevno približno od 250—350, danes pa še razume, da bom napravil več, ampak več, tovarišica, kaj me jezi,« pravi Jože, hotel sem danes napraviti čimveč in sem prav v ta namen dal nabrusiti škarje, da bi boljše in hitreje krojil, pa mi ta šmeštani brusar ni vrnil nabrušenih škarj. Obrnil se je in molče nadaljeval svoje delo. Resk, resk, so pele težke škarje, venk kup puloverjev pa se je pred Jožetom vedno bolj manjšal.

Pot me je vodila mimo samih mladink. Pa se ustavim pri Jožici Tepinovi in pri Heleni. Stroj brni, Jožica in Helena hitita kar se le da, komaj z očmi dohajam gibe njenih rok. »Srajčke šivam za naše male,« pravi Jožica in se v naglici zopet zatopi v drobne šive. Helena in Jožica Tepina sta se obvezali da bosta na ta dan napravili, kar se le največ da. »Drugače napravimo tako približno do 25 srajčk, danes pa, ko tekmujejo za našo Partijo, jih bova napravili več kakor 50 vsaka.« Velika je bila obveznost, a častno izpolnjena. Tepina Helena je dosegla 200% dnevne norme, Jožica 195%. Sledijo ji še druge delavke: Kosmač Julka 190%, Stirn Anica 172%, Steplaj Albina in Ovsenik Marija 161,5% itd. Nežne roke naših mladink in žena neumorno potiskajo sem in tja ročico pletilnega stroja, ki je precej težak. Med rahlo brnenje strojev se zliva vesela pesem mladih delavk, spomin na partizane, ki jih opevajo v svojih pesmih, jim daje še večjega elana pri delu, še hitreje in bolj veselo, ubrano pesem, pojejo stroji pletilnih strojev v pletilnici, šivalni stroji v šivalnici in v rokavičnem oddelku.

V delovnem kolektivu tovarne usnja Standard so se na tekmovanje temeljito pripravili. Šestkratni udarnik tovariš Malovrh Janez je pripravil vse, da bo tekmovanje čim boljše. Sam pa pravi takole: »Partija in Tito sta nam prinesla svobodo, vodita nas v graditvi socializma, naša dolžnost pa je, da se naši Partiji oddolžimo.« Janez, neumorni delavec, kakor tudi njegov celotni oddelek se je oddolžil na časten način. Svojo dnevno normo je Janez izpolnil v 5 urah, pa nikar ne mislite, da je potem počival. »To mi še malo ni prišlo na misel,« pravi sam, »šel sem k drugemu stroju na pomoč.« Velik, skoro neverjeten uspeh je ta dan dosegel njegov oddelek. Z 12 delavci je izpolnil v 7 urah dnevno obveznost, kljub skoro enournemu zastoju zaradi prekinitve toka, ko dela drugače na tem oddelku do 20 ljudi, po planu pa bi jih moralo biti 23. Janez je zadovoljen, samo na enega delavca se jezi, ki je prelomil častno delavsko besedo. »Obljubil je,« pravi Janez, »no in sedaj ga pa ni«, toda kljub temu je bilo delo opravljeno!

Pot me pa vodi še naprej v tovarno Inteks. Med potjo srečam gručo veselih brigadirjev, nasmejanih obrazov, ko s pesmijo odhajajo z gradilišča. Tekmovanje je dobilo tudi v tovarni Inteks širok razmah. Tekmujejo v tkalnici, v predilnici, nekateri delajo na montaži, drugi na dvoriščih, del naših ljudi pa dela na stanovanjskem bloku, da bodo čimprej dograjena stanovanja našim delovnim ljudem, pravi tajnik sindikata.

Ne samo delovni kolektivi, tudi zdravstveni delavci tekmujejo v Poljanah, kamor so se odpravili, da pregledajo zdravstveno stanje zadržnikov. Skupno z zadržniki so poslali pozdravno pismo partijski konferenci. Tekmujejo delovni

Okrajna partijska konferenca v Kranju

(Nadaljevanje z druge strani)

stiti tujih sovraznih elementov, ki ne izvajajo partijske linije, preavsem tistih, ki poopravijo podlo gonjo ZSSR-a in ostalih urzav tuaske demokracije proti naši arzavi in Partiji.

5. Povečati je treba budnost znotraj partijskih organizacij, predvsem pa zaostri vprašanje buanosti članov Partije proti vsem poizkusom sabotaz in oviram naše graaitve na vseh delovnih področjih.

6. Naloga part. organizacij je, da ojačajo politično delo meo množicami za njih mobilizacijo v izvrševanju planskih nalog. Nenehno je pojasnjevat na konkretnih primerih vso poalost gonje in tormbiroja proti naši arzavi in Partiji in zato je nujno poglobiti studij zgodovine naše Partije in problemov graaitve socializma pri nas.

7. Part. organizacije naj utrde dose-danje partijske oblike ideološkega dela v krožkih. Poostriti pa je kontrolo pri mesečnih konsultacijah. V teku leta je organizirati po dva tromesečna partijska tečaja v Kranju, Sk. Loki in Trzinu.

8. Pri članih komitejev, sekretarjih osnovnih partijskih organizacij, pri članih aktivna predavateljev in pri vodjih studija dvigniti ideološko delo na višjo raven z njih kontroliranim individualnim delom.

9. Izboljšati je ideološko delo množičnih organizacij z utrditvijo in razširitvijo študijskih krožkov in ustanavljanjem krožkov tam, kjer jih še ni.

10. Posebno pozornost pri političnem

ljudje na gradiliščih. Na stanovanjskih blokih, vodovodu »Planina«, v kamnolomu Kokra, v žitnem fondu, pri Projektu, na mladinskem domu v Trzinu, Sv. Ani povsod se čuje vesela pesem. Pridni brigadirji zasipajo ceste v Skofji Loki, na cesti proti Jezerskem, Naklem, Sv. Ani, Trzinu, vsepovsod se sliši šum lopat, udarjanje krampov in hrzanje konj, ki neumorno vozijo gramoz na ceste. Planinci in člani Zveze borcev postavljajo pod Storžičem spomenik prvim padlim žrtvam fašizma. Takole pravijo v svojem pozdravnem pismu: »Gradimo spomenik, ker se zavedamo, da so bili ti borci prvi, ki so v našem tržiškem okolišju prišli za orožje na poziv naše Partije in tovariša Tita in v tej borbi dali tudi svoje življenje. Prav v tem je velik pomen tega spomenika, da bo pričal o herojski borbi naših narodov za svobodo. Obenem pa bo ta spomenik pričal o pravilni poti naše Partije in bo služil kot dokaz vsem obrekovalcem, ki bi najraje izbrisali iz zgodovine dejstvo, ki bi hoteli iztrgati iz zgodovine stran, popisano s krvjo padlih borcev.« Tudi štafeta planincev je prinesla pozdrave konferenci. V pozdravnem pismu pravijo: »Prav v času največje gonje informbiroja gradimo mi planinci kočjo pod Storžičem. 8.567 opravljenih prostovoljnih delovnih ur v letošnjem letu je naš odgovor na vse laži in obrekovanja.«

Velika je vera v zmago pravice, velika je ljubezen našega delovnega ljudstva do Partije in tovariša Tita. O tem priča 38.934 delovnih ur, ki jih je opravilo 5.562 članov OF, mladine, Zveze borcev, sindikata in planincev na čast okrajni partijski konferenci. Z roko v roki sta se borila delavec, kmet, intelektualc za višjo storilnost dela. Z roko v roki so delali dijaki tekstilnega tehnikuma s svojimi profesorji na lastnem gradilišču, kjer bo že letos stal lep internat. V brezštevilih pozdravnih pismih, resolucijah, ki so jih poslali delovni kolektivi in prinesle delegacije iz vseh krajev našega okraja govorijo o brezmejni vdanosti, o brezmejni ljubezni naših delovnih ljudi do našega partijskega vodstva. V odgovor na vsa obrekovanja, pravijo delavci, bomo še bolj povečali borbo za višjo storilnost dela, ojačili socialistično tekmovanje in dali vse sile za predčasno izpolnitev naših planskih nalog.

Ni slučaj, da je tekmovalo tako veliko število naših delovnih ljudi prav v času trajanja partijske konference, ne to ne more biti naključje, to je vse kaj več, to je nemo pričanje o veliki ljubezni do Partije, socialistične domovine in tovariša Tita.

Šorl Milka.

delu posvetiti novim delavcem, ki prihajajo v industrijo, in kmetom zadržnikom. V KOZ aosteado uvedi politične izobraževalne tečaje, ki naj pripomorejo k politični vzgoji in dvigu strokovne usposobljenosti zadržnikov.

11. Centralni partijski tisk je treba kot močno agitacijsko propagandno orožje se bolj razširiti, preavsem na vas. Lokalni list pa zooljsati s povečanjem aopisništva.

12. Part. organizacije naj preko množičnih organizacij zaostre vprašanje vzgoje mladine v duhu marksizma-leninizma in vodijo uporno borbo proti vsem oblikam misticizma in idealističnega verskega varanja. Part. organizacije morajo dosledno paziti na člane, ki bi v tem kršili program naše Partije.

13. Delo kulturno-umetniških društev, ki naj postanejo centri socialističnega kulturno-prosvetnega dela v borbi proti ostankom mračnjaštva, je dvigniti na višjo idejno in kvaliteto raven.

14. Utrjevati in čistiti je oportunističnih elementov odbor množičnih organizacij, prekiniti s prakso, da bi posamezne osnovne part. organizacije sprovajate naloge direktno brez množičnih organizacij, ki se s tem pasivizirajo. Spremeniti svoj odnos do množičnih organizacij, OF, sindikatov, ZB, invalidov, AFZ, Rdečega križa, gasilcev, fizikalnih in telovadnih društev in ljudske tehnike.

15. Posebno pozornost je treba posvetiti organizaciji LMS in pionirski organizaciji, nenehno je pojasnjevat ogromen političen pomen predvojaške vzgoje. Pri teh nalogah utrditi aktivno sodelovanje naprednih učiteljev, osnovnih, srednjih in strokovnih šol, za kar jim morajo politične organizacije nuditi vso pomoč.

16. Utrjevati in čistiti je oportunističnih elementov KLO-je, predvsem s pomočjo odborov Ljudske fronte, razširiti sodelovanje množic pri izvajanju oblasti. Usposobiti ljudske odbore za dosledno sprovajanje novega zakona o ljudskih odborih. Part. organizacije so dolžne preko množičnih organizacij politično pojasnjevat vse gospodarske in oblastne ukrepe in se temeljito pripraviti za prihodnje volitve v ljudske odbore.

17. Part. organizacije v gospodarskih podjetjih naj preko sindikalnih podružnic in s pravilnim sodelovanjem z upravami podjetij mobilizirajo delavstvo za predčasno izpolnjevanje planskih nalog, za utrditev delovne discipline, za borbo za znižanje polne lastne cene in izboljšanje kvalitete proizvodov, s povečanjem političnega dela in s pojasnjevanjem dnevnih nalog.

18. Part. organizacije naj pravilno popularizirajo dosežanje uspehe, ki so jih dosegli najzavednejši delavci pri uvažanju Sirotanovičevega gibanja v naših tovarnah. Z intenzivnim in sistematičnim političnim delom, z nosilci tega gibanja, udarniki, racionalizatorji in novatorji je razširiti to višjo stopnjo socialističnega tekmovanja po vseh tovarnah in po vseh obratih.

19. Povečati je vsakodnevno skrb za delavstvo, predvsem za najboljše in pa za nove delavce v industriji (DID, jasli, stanovanja itd.). V zvezi s tem naj nudijo part. organizacije več iniciative in pomoči za razvoj lokalnega gospodarstva.

20. Vso pozornost posvetiti socialistični preobrazbi vasi. Utrjevati je dosežanje oblike zadržništva. S prepričevanjem kmetov in z ekonomsko borbo proti špekulantskim elementom na vasi je pospešiti ustanavljanje KOZ, tako da bo v naslednjem letu ustanovljen vsaj 30 novih KOZ. Novo ustanovljene KOZ je notranje utrditi z aktivno pomočjo delovnih kolektivov, s pravilnim političnim delom. V naslednjem letu predvsem uvedi brigadno skupinski sistem dela.

21. Partijske organizacije naj z dosledno kontrolo požive delo komisij za delovno silo, tako da bodo v naslednjem letu zaposleni vsi dela zmožni.

22. Radi ogromnega pomena izpolnitve gozdarskega plana in plana kapitalne izgradnje za celotno gospodarstvo, bodo part. organizacije s pravilnim političnim delom izvedle mobilizacijo zadostnega števila frontnih brigad, tako da bo plan zlasti v gozdarstvu presežen.

Potek odkupov in njih pomanjkljivosti

(Iz diskusije na III. okrajni partijski konferenci)

Od pravega in doslednega izvajanja odkupov od kmečkih gospodarstev in zadrug je odvisna naša oskrba. Odvisno je redno in zadostno oskrbovanje naših celovnih ljudi, ki se na svojih delovnih mestih iz dneva v dan bore za izvršitev petletnega plana, ki je močan in zanesljiv porok zgraditve socializma.

Resolucija II. plenuma CK KPS govori o nedoslednosti izvajanja ekonomske politike CK KPJ na vasi. To nedoslednost do neke mere opazamo tudi v našem okraju.

Vse premalo je zanimanje na naših krajevnih organih oblasti kakor tudi pri drugih političnih organizacijah, pa tudi na samih partijskih organizacijah, da bi se plani odkupov pravilno postavili, obremenitev pravilno izvršila, porazdelila na posameznike, tako da ne bi mogel pravilni obremenitvi uiti noben kulaško nastrojen element ter si ustvarjati profite na račun ostalih poštenih kmetov.

Kje moramo prav za prav začeti s pripravami za odkup? Pri letošnjih pripravah za odkup krompirja smo ugotovili, da plan saditve krompirja ni bil dosežen za več sto ha. Setveni plani se postavljajo na podlagi potreb, odkup pa se planira na podlagi setvenih površin, ki so bile planirane. Ob takih primerih nastane vrašanje, kako plan odkupa realizirati. V prijavi setvenih površin nastane pri kulaško nastrojnih posestnikih težnja, prikriti čim več posejanih površin, pridelke iz takih površin pa si pripraviti za prosto razpolaganje po svoje, z njimi spekulirati ter vleči denar iz rok delovnih ljudi. Pri kontroli setvenih površin so se tako prikrivanja ugotovila ter je bilo 11 kmetov kaznovanih za skupno vsoto 220.000 din, dva pa sta bila izročena sodišču v kaznovanje.

Pri ocenjevanju ha donosa so nam v letošnjem letu velik pripomoček novo ustanovljene KOZ ter ekonomije. Pridelki na ha v združenem in državnem sektorju kmetijstva so potokli vso neupravičeno kritiko zaviračev graditve združništva o slabi obdelavi in o nedelavnosti na tem sektorju. Nekateri zasebni kmetje se z vso silo upirajo predvidenim in nato na podlagi ugotovitev realno ocenjenim ha donosom, v tej

borbi pa se včasih znajdejo skupno s kmeti tudi člani KLO-jev. Ko gre za pravilno oceno in pravilno odmero, včasih okrajni aktivisti izgleda res kot nekak priganjač na KLO-ju, krajevni LO pa kot eksekutar nadrejenega foruma, o čemer govori tudi resolucija III. plenuma CK KPS. Vendar pa je bilo to do sedaj v nekaterih primerih nujno, če smo hoteli realizirati plane in onemogočiti spekulacijo, ker smo bili prepričani, da je postavljen plan realen.

Če pogledamo izvrševanje odkupov v številkah, bomo videli, da smo v tem pogledu precej dosegli ter da se odkupi v nekaterih artiklih procentualno dobro izvršujejo.

Časovni plan odkupa klavne živine je dosežen že s 116%, odkup poteka po vseh KLO-jih še dosti zadovoljivo ter izvedba plana ni ogrožena, to se pravi, da je oskrba z mesom zagotovljena.

Od odkupa pitanih prašičev kakor tudi odkupa mršavih prašičev je odvisno oskrbovanje z maščobo. Časovni plan odkupa pitanih prašičev je dosežen z 82%, vendar pa je izvršitev letnega plana še zelo nizka, to pa zaradi tega, ker je pretežni del odkupa prenešen na zadnje mesece, torej na prihodnja dva meseca. Da se zagotovi odkup, je bila že večkrat izvršena kontrola po hlevih. Z markacijo prašičev zadnje dni se je zagotovil odkup prašičev po planu. Pri mršavih prašičih je po časovnem planu odkup izvršen 100%, do izvršitve letnega plana pa je le še nekaj odstotkov. Začeli smo s prstnim odkupom prašičev, s katerimi se onemogoča spekulacija, na drugi strani pa se jača fond maščob. Od KOZ letos še ne moremo pričakovati velikega števila pitanih prašičev, ker si morajo ustvariti bazo za večjo rejo prašičev v prihodnjem letu. V bodoče pa bodo lahko KOZ že ogromno prispevale k izboljšanju preskrbe.

Najslabše poteka odkup mleka, važnega artikla za naše starčke, dojenčke itd. Do konca meseca septembra smo realizirali odkup po letnem planu z 63%. Pri surovem maslu pa 34%. Redki so KLO-ji, v katerih odkup mleka zadovoljivo poteka. Vprašanje pa je, kako bodo izvršili odkup v KLO Mavčiče do sedaj 29%, Smednik 22%, Visoko 36%, Trstenik 35% itd. Kontrola, ki se je vršila

ob koncu meseca julija, je odkrila brezvestnost kmetov do izvrševanja planov obvezne oddaje mleka, ugotovili so se primeri, da se krmijo prašiči z mlekom, prečelava mleko v maslo, prodajanje po visokih cenah itd. Ljudje v mestih pa se zaradi nezadostnih obrokov mleka jezijo na oblast in ne vem na kaj še vse. Kontrola in pozneje izrečene kazni v skupnem znesku 1.168.000 din so pozitivno delovale na odkup ter se je prevzem povečal dnevno za okrog 1-2 tisoč litrov.

Z ustanovitvijo zadrug so se prvi vidni uspehi pokazali ravno pri oddaji mleka, da navedem en primer izmed več. V KLO Duplje je v mesecu pred ustanovitvijo zadruga oddalo 40 kmetov 3.102 litra mleka, nato pa je od teh 40 kmetov stopilo 20 kmetov v KOZ ter so v enem izmed naslednjih mesecev v sklopu KOZ oddali 4.417 litrov mleka, to se pravi oddali so ga 1.315 litrov več, kakor pa prej vsi kmetje v KLO-ju. Take primere lahko ugotovljamo v KOZ »Storžič« v Goricah, v KOZ »24. december« v Poljanah itd.

Kljub temu, da je bil letošnji odkup žita nasproti lanskemu za okrog 150% večji, bo v kratkem zaključen. Po našem planu je pri pšenici, rži in ječmenu dosežen že 100%, nekaj slabši je pri ovsu.

Vse premalo je bilo pa sodelovanja, premalo političnega dela v času odkupov, kar je posledica to, da imajo nekateri KLO-ji še precejšnje zaostanke. Niti 80% plana niso dosegli v Kranju, Koprnici, Logu, Poljanah, Zapogah, Zireh, V KLO-jih Križe, Duplje, Velesovo, Cerklje, Visoko in še v nekaterih pa so plan izpolnili že v prvem tednu odkupa. Te KLO-je omenjam radi tega, ker so imeli plan odkupa nekateri tudi preko 5 vagonov, medtem ko so plan uspešno izpolnili in preseglji tudi nekateri manjši odbori, ki so pa imeli odkup le par tisoč kilogramov.

Smo v času odkupa krompirja, ki predstavlja v našem okraju največji odkup. Komaj se je začel, pa so se že takoj v začetku pokazale težave. Kmetje vlagajo pritožbe, ker je to pač že postala moda pri vsakem odkupu ter zavlačujejo odkup, po uredbi pritožba oddaje ne zadrži, kmetje pa kljub temu ne vozijo. Samo iz območja MLO Kranj je vloženi nad 100 pritožb, nekaj upravi-

TEDEN CEST

V tednu cest, ki se vrši od 16. do 23. oktobra 1949, je dolžnost vseh državljanov, da se ga pomanjkljivo udeležijo in priskočijo na pomoč pri ureditvi cest. Le z veliko podporo ljudstva bomo mogli urediti ceste in tako omogočiti varnost prometa in hitro vožnjo.

Zadnje nedelje se je udeležilo udarniškega dela 451 prostovoljcev in opravilo 2216 ur ter napravilo in razvozilo 360 m³ gramoz, poleg tega je bilo opravljenega še mnogo drugega dela, ki je v zvezi z ureditvijo cestišča.

Posebno moramo pohvaliti v pretekli nedelji prostovoljce iz mlekarke Šole v Kranju in skupino tovarne »Sava« iz Kranja, medtem ko moramo ugotoviti, da so se krajevni ljudski odbori do sedaj še zelo slabo odzvali razen v Skofji Loki.

Čenihi. Krompir je za prehrano eden izmed najvažnejših artitov ter je trgovanje z njim zelo uspešno, zaradi tega vsega pojejo miši, črvi in podobno, seveda po izjavi nekaterih kmetov, ki jim ni do tega, da bi svojo obveznost do države izpomidli.

Poleg tega je še važen odkup sončnic, za katere kmetje prejema jo v zamenjavo precejšnje količine olja. Potrebno je, da s političnim delom skušamo doseči, da kmetje zamenjajo le take količine, konkretno so jim potrebne za lastne potrebe, ostale pa prodajo po vezanih cenah.

Izvedbo vseh teh stvari ne moremo prepustiti nekaj ljudem iz poverjenstva za državne nabave in podjetij za odkup, temveč je naša dolžnost, da se kot člani Partije, kakor partijske organizacije kot celota zagrižemo v to, da se realno postavljamo do konca realizirajo. K tej borbi pa je treba pritegniti vse poštene kmete, ki svoje obveznosti v redu izpolnjujejo.

S tem, da bomo dosledni pri teh stvarih, ne bomo samo uspeli zboljšati preskrbo naših delovnih ljudi, temveč bomo razbili in oslabili ekonomsko moč kmetov, preprečili spekulacijo ter dovedli kmete do tega, da bodo začeli misliti na nov način življenja v sklopu kmetijskih obdelovalnih zadrug ter da bodo krenili na pot socializma, zadostili okrog 500 kmetov, ki so v našem okraju že ubrali to pot, ter se začeli boriti, da se pod vodstvom KP in tov. Tita čimpreje zgradi socializem. M. I.

Sort Milka:

Borba na Okroglem

Odlomek istoimenske črtice po pripovedovanju tov. Planina

V okviru proslav za 30. obletnico SKOJ-a bo Centralni komitet LMS odkril 23. 1. m. ob 9. uri dopoldne na Okroglem pri Kranju spominsko ploščo trinajstoričnim padlim članom SKOJ-a, med katerimi je bil tudi tovariš Žagar Stane. Obenem s to svečanostjo je združen tudi partijski dan, na katerem se bodo podelila odlikovanja 250 borcem narodnoosvobodilne borbe. Da bo imel partijski dan čim večji poudarek, naj na predvečer gorijo po vseh vaseh kresovi, člani ZB, mladina, naše žene in pionirji naj ta večer prebijejo ob tabornih ognjih, naši borci pa pripovedujejo o doživljajih iz časov NOB, da se ohranijo spomini na zgodovinske dni naše borbe.

Brž, ko se je Rdeči Stane vrnil v jamo, ranjen v roko, je obvestil tovariše, da stojijo Nemci ravno nad jamo. Naši borci so pričeli streljati z mitraljezom, puškami, metali ročne bombe skozi odprtino v jami. Borba se je pričela. Švabi so pričeli iz vseh strani nabijati v jamo. Do približno devetih dopoldne so ropotali mitraljezi in puške, ter vmesni praski bomb, tedaj pa so Nemci prenehali z mitraljeskim ognjem in puškarjenjem. Po progi se je pripeljal oklopni vlak, obstal je ravno nasproti jami. Topovske cevi oklopnega vlaka, so bile usmerjene ravno v jamo, kjer so bili naši borci. Topovi so pričeli bruhati ogenj, na bunker, tja, kjer se je 13 borcev upiralo s puškami in mitraljezom, ki ga je čvrsto držal v rokah mladi SKOJ-ovec Mlakar Stane. Ležal sem pod skalo napol v vodi, moje misli so bile pri mojih tovariših, pri hrabrih bor-

cih, pri mladih članih SKOJ-a. Vsak strel sem slišal, poslušati sem moral topovske strele, ob vsaki topovski detonaciji mi je bilo težje. Uničili jih bodo, se je trgalo v meni, solze so mi tekale po licih, solze žalosti za hrabriimi junaki, jaz pa pri vsem tem nisem mogel nič pomagati, kajti na skalo, pod katero sem bil skrit, so imeli Nemci postavljeno svoje mitraljezko gnezdo. Moral sem prenašati njihov smeh, drdranje strojnice, planil bi, skočil bi, ali bil sem brez moči, brez orožja. Topovski ogenj je trajal do treh popoldne. Prasketanje, detonacije, pokanje pa še vedno ni prenehalo. Mislili so Nemci, da bodo uničili trinajstorično mladih komunistov, toda tudi topovske krogle jih niso uničile. Zopet se je oglasil mitraljez mladega Mlakarja, presenetil je Nemce. Borba ni prenehala do večera. Nemci so pripeljali reflektorje. Ves prostor je bil močno razsvetljen, bilo je kakor podnevi. Noč je bila nemirna. Streljanje se je nadaljevalo.

Takoj zjutraj naslednjega dne je borba postala silovitejša. Ker niso Nemci uspeli niti s topovskim ognjem, niti z mitraljezi in puškami zlomiti žilav odpor hrabre trinajstorične, so se spomnili drugih metod. Pripeljali so na smrt obsojene talce iz Begunj, ki so jih preoblekli v nemške uniforme, jim dali v roke sveženj min in jih spuščali po vrvi pred odprtino, kamor naj bi ti talci metali mine in klicali naše borce na predajo. Nemcem tudi ta trik ni uspel.

Okrog devetih sem zaslišal neko brnenje. Premišljeval sem, kaj bi to bilo. Spoznal sem po glasu vrtnih svedrov, da so to kompresorji. Nemci so pripeljali na mesto borbe gradbeno podjetje »Slavec« z Jesenic, da bi pečino minirali in razstrelili, in tako dosegli borce, katerim niso bili kos ne topovi ne mitraljezi ne mine in puške. Vrtnje kompresorjev je trajalo do treh popoldne. Močne detona-

cije, druga za drugo so pričale, da so se Nemci lotili poslednjega sredstva. Tudi jaz sem občutil moč detonacije, ko se je stresla skala, pod katero sem bil. Mislim sem, sedaj so končana življenja naših borcev. Zmotili so se Nemci, ko so mislili, da bo s tem zverinskim napadom razstrelili skupno s pečino upiračje se herojske SKOJ-evce. Pečina je zdržala tudi ta pritisk, kakor je vzdržala vse izstrelke topov. Narava sama ni dopuščala, da bi prišli Nemci do hrabrih borcev.

Borci so izstrelili na Nemce vse do zadnjega naboja. Strelivo je poteklo. Ni ga bilo več. V ceveh pištol je ostal vsakemu samo še en naboj. S telesnimi močmi so bili borci pri kraju, dva dni trajajoča borba jim je vzela poslednje moči. Tovariš Stane gleda svoje borce. Dva ležita negibno na tleh ob svojih puškah, tovariš Poznik Tone in mlajši Smukov se še v smrti nista ločila od svojih zvestih tovarišic-pušk, tudi takrat ne, ko ju je do smrti ranil izstreljek topovske granate. Ko gleda svoje na smrt zmučene tovariše skliče tovariš Stane svoj poslednji partijski sestanek.

»Tovariši, našo borbo smo zdržali do poslednjega naboja. Dali smo od sebe vse, kar smo mogli dati za narod in Partijo. V dvodnevni borbi smo dali vse naše mlade sile za stvar Partije, za stvar naroda, imamo še eno, kar lahko podarimo Partiji in za internacionalo, to so naša mlada življenja. Predlagam, tovariši, da dokažemo okupatorjem, kako zna mlad komunist za domovino umreti. Preden pa umremo, tovariši, predlagam, da uničimo naše puške in naš mitraljez, da razrežemo obleke in čevlje na sebi, da uničimo ure in vse, kar ima kdo pri sebi. Naš sovražnik ne sme dobiti ničesar od nas, s čimer bi se lahko okoristil. Poleg tega predlagam, da zapojemo nekaj naših partizanskih pesmi, zadnja naša pesem pa naj bo — proletarska in-

ternacionala. Po zadnji besedi te pesmi bo veljal zadnji naboj vsakomur izmed nas. Hranili smo jih, da si sami končamo življenja. Okupator nas ne sme dobiti živih.«

Ta zadnji partijski sestanek članov Partije in SKOJ-a je spremljalo še enajst živih tovarišev z vsemi svojimi čustvi do Partije, domovine in internacionala. Predlog tovariša Staneta so tovariši sprejeli s ponosom, brez strahu za svoje življenje. Izpolnili so sklepe. Uničili so puške, uničili mitraljez, razrezali obleke in čevlje na sebi, zdrobili ure. Oglasila se je partizanska pesem »Kosek koso brusi«. Otožni glasovi so peli: »Sredi pušk in bajonetov, sredi mrkih straž«. Kot poslednja pesem mladih življenj je zadonela iz njihovih grl »Internacionala«.

In to bode naš poslednji odločilni težki boj, za Internacionalo življenje vsak žrtvuj!

V jami je zadonelo 6 strelav, 6 mladih življenj je prenelo živeti. Obležal je Stane, Jaka, Lojze, Pavel in »Brico«. Nemci, ki so poslušali nad jamo odmev Internacionala, so spustili medtem v jamo plin, zadnje njihovo morilno sredstvo. Za vsako ceno so hoteli dobiti v roke žive heroje borbe. Ni se jim posrečilo v celoti njihova nakana. Petorico so dobili živih. Bili so omamljeni od plina, od katerih sta Tonček in Stane umrla že med prevozom v Begunje. Mlakar Stane je zopet prišel v svojo četo, kjer je padel septembra istega leta v Udinborštu. Lado in Danilo pa sta bila ubita v Dachau-u.

Tako je darovalo svoja življenja vseh trinajst hrabrih borcev, darovali so jih za srečnejšo bodočnost naših narodov, žrtvovali so jih za Partijo in za trpečo domovino.

Jesenska setvena dela

Borba za dobro izvedbo jesenske setve se bliža h koncu. Kmetovalci orjejo zadnje brazde, v katere bodo položili zrnje, ki jim bo obrodilo dober sad. Čisto gotovo je, da sta dobro pripravljena zemlja in seme pogoj za dobro žetev.

Vendar pa, če danes pregledujemo za seboj opravljena dela, ne moremo biti zadovoljni s temi uspehi. Najbolje so izvršile setev kmetijske obdelovalne zadruge, čeravno so tudi tu neke nepravilnosti, ali drugače povedano, oportunistično stališče nekaterih upravnih odborov KOZ pri uvajanju semenskih parcel. V vseh KOZ so se za jesensko setev pripravile semenske parcele. Te semenske parcele imajo nalogo, vzgajati za zadrage najboljše seme, ki bo v prihodnji žetvi tudi veliko povečalo hektarski donos ter s tem v zvezi skupno proizvodnjo zadrage. Za setev so zadrage dobile najboljše priznano žito, za katero je bilo treba tudi zemljo najboljše pripraviti. To so storile vse zadrage razen KOZ »Sava«, ki se je izgovarjala, da ima že vse žito posejano. Seme so zadrage vse očistile in razkužile, kar je eden zelo važnih agrotehničnih ukrepov za dvig proizvodnje. Do 15. 10. so zaključile setev KOZ: Sava, Sorško polje, Dobrava in Belca. Druge KOZ so tik pred zaključkom in morajo pohiteti, da bodo setev pravočasno izvršile. V zvezi z jesenskimi deli oz. setvijo pa je bila druga organizacijska in politična naloga KOZ, arondacija zemljišč. To delo pa ni zadovoljivo potekalo, zakaj tudi še v upravnih odborih so nejasnosti in nerazumevanje za odpravo odvisnih mej in potov na račun povečanja ornih površin, kakor tudi za obdelovanje večjih površin z eno kulturo. To delo morajo upravni odbori izvesti z vso doslednostjo in revolucionarno zavestjo, zakaj samo na ta način, to je z ukinitvijo velikanskega števila parcel, raztresenih na vseh mogočih koncih, ter mesto njih z izvedbo setve na večjih kompleksih v okviru kolobarjenja, bodo v prihodnjem letu delo zmagovale. Jasno je, da pri tem naletijo na odpor pri zadržanih, ki se še niso otresli stare miselnosti, vendar pa je potrebno tem zadržnikom razlagati o prednostih socialističnega skupnega gospodarstva. Še je čas, da izvršijo še sedaj v jeseni ta preoravanja kot priprave za spomladansko setev jarih žit. Vendar pa, če analiziramo potek setve na socialističnem sektorju, je v splošno dobro potekal. Operativna evidenca, ki je bila v zvezi z jesensko set-

vijo uvedena, je pa slabo potekala. Dolžnost vsakega socialističnega kmetijskega obrata je, da zaključno poročilo o setvi takoj pošlje, brž ko je setev opravljena, na poverjeništvu za kmetijstvo OLO-a.

Veliko slabše je pa potekala setev na zasebnem sektorju. Setvene komisije KLO-ov, ki bi morale aktivno sodelovati in usmerjati jesensko setev, so slabo delovale, ali pa sploh nič. Člani KLO te stvari prepuščajo administratorjem, tako tudi poročila o setvi zelo slabo pošiljajo, ali jih pa sploh ne.

Zaradi tega je tudi evidenca nad jesensko setvijo slaba. Sedaj, ko zaključujejo kmetje z jesensko setvijo, morajo KLO-i nujno napraviti analizo o opravljeni setvi. To analizo bodo KLO-i lahko napravili, ker imajo sezname, na podlagi katerih so sporočali kmetom plansko zadolžitev setve. Na podlagi te analize bodo poiskali vse skrite saboterje planskega gospodarjenja, kar jim bo v pomoč pri bodočem odkupu žita. Jasno je, da vseh del ob jesenski setvi ni mogoče izvajati samo z enim administratorjem na KLO, temveč so tu zadolžene vse množične organizacije na področju KLO. Tu pri izvajanju setvenih kampanj se bodo skristalizirali borci za socializem, ki bodo ob volitvah v KLO-e prišli v poštev ter jih bo ljudstvo volilo na odgovorna mesta.

Z jesensko setvijo je tudi povezano jesensko globoko oranje za spomladansko setev. To veliko nalogo, ki je temelj povečanje proizvodnje v kmetijstvu, naj KOZ, ekonomije, kakor tudi KLO-i za zasebni sektor vzamejo resno v svoje roke. Naj ne bo prazne zemlje, kjer ne bo izvedena jesenska praha. Z izvedbo globokega oranja uničimo veliko plevela, zemlja zadobi grudčast slog in prepotrebno vlago za kasnejšo rast kultur.

Vseh teh osnovnih elementov naj se zavedajo posamezni odgovorni činitelji na KLO-ih kakor tudi kmetje, da bo jesenska setev in obdelava najboljše izvršena.

S. P.

CANKARJEVI »HLAPCI« NA TRŽIŠKEM ODRU

V soboto 8. t. m. je tržiška igralska družina (SKUD) uprizorila v okviru okrajnega festivala Cankarjevo dramo »Hlapce«. Prireditev je pokazala, da ima Tržič dobro igralsko skupino. Odrska interpretacija Cankarjevih del ni lahka. Toda Tržičani so jo uspešno izvedli tako idejno kakor tudi tehnično. Razporeditev oseb na odru, mimika, gestikulacija, medsebojna povezanost

Kulturno delo pionirjev kranjskega okraja

Oblastni komite LMS je v mesecu septembru razpisal tekmovanje za pionirske okrajne kulturne revije. Okrajni pionirski štab v Kranju se je takoj lotil dela in seznanil vse pionirske odrede v okraju, da se pripravijo na program, s katerim bodo nastopali.

Kljub temu se je le nekaj odredov resno lotilo tega dela in takoj pričeli z učenjem, in sicer: odred »Črni« iz Predoselj, pevski zbor pionirskega odreda v Senčurju, fizikturniki gimnazije v Tržiču, pionirji osnovne šole v Tržiču in pri Sv. Ani ter recitatorji z gimnazije v Kranju.

Veselo razpoloženje je vladalo med pionirji v odredih. Vsi so nestrno pričakovali dne, ko bodo s svojim programom nastopili v Prešernovem gledališču v Kranju.

Kulturna revija je bila določena za 15. oktobra ob 16. Zanimanje za revijo je bilo veliko. Že dopoldne so bile razprodane vse vstopnice. Ob 14. so pred gledališčem že čakali posamezni pionirji, vsi razigrani in nasmejanji obrazov, saj bodo videli, kaj znajo pionirji iz sosednjih odredov. Okrog 15. so se pripeljali na kolesih pionirji iz Senčurja. Takoj so sledili pionirji iz Predoselj, Tržiča in Sv. Ane. Pred gledališčem se je nabrala množica radovednih otrok, ki je nestrno čakala, da vstopi v dvorano.

Točno ob napovedani uri se je pričela prireditev. Pevski zbor pionirjev osnovne šole iz Tržiča je nastopil s svojo udarno pesmijo »Budnica«. V dvorani je vladalo napeto pričakovanje. Tov. Dragica je pozdravila navzoče v imenu okrajnega komiteja KP ter v svojem govoru poudarila pomen okrajne pionirske kulturne revije ter želela pionirski organizaciji še več uspeha v njenem delu. Udarne recitacije pionirjev kranjske gimnazije so poudarile udarno delo našega naroda pri graditvi socializma. Tržiški harmonikarji so pokazali, da bodo s svojim nadaljnjim učenjem postali

igralcev — vse to se je ubrano dopolnjevalo in ustvarjalo na odru res tako ozračje, kakor ga igra po svoji vsebini zahteva. Izgovor je bil pravilen, le glede dinamičnosti je bilo opaziti dva ali tri spodrsaljaje, ki jih je lahko odpraviti in ki gledalcev niso motili. Igra je kot celota uspela, seveda bi pa pri tem ali onem igralcu opozoril na to ali ono napako. Najmočnejše je bil podan župnik, pa tudi Kalander, Jerman in ostali so svoje vloge dobro izvedli, zlasti še, če

pravi harmonikarji, s kakršnimi se ne more postavljati vsaka šola.

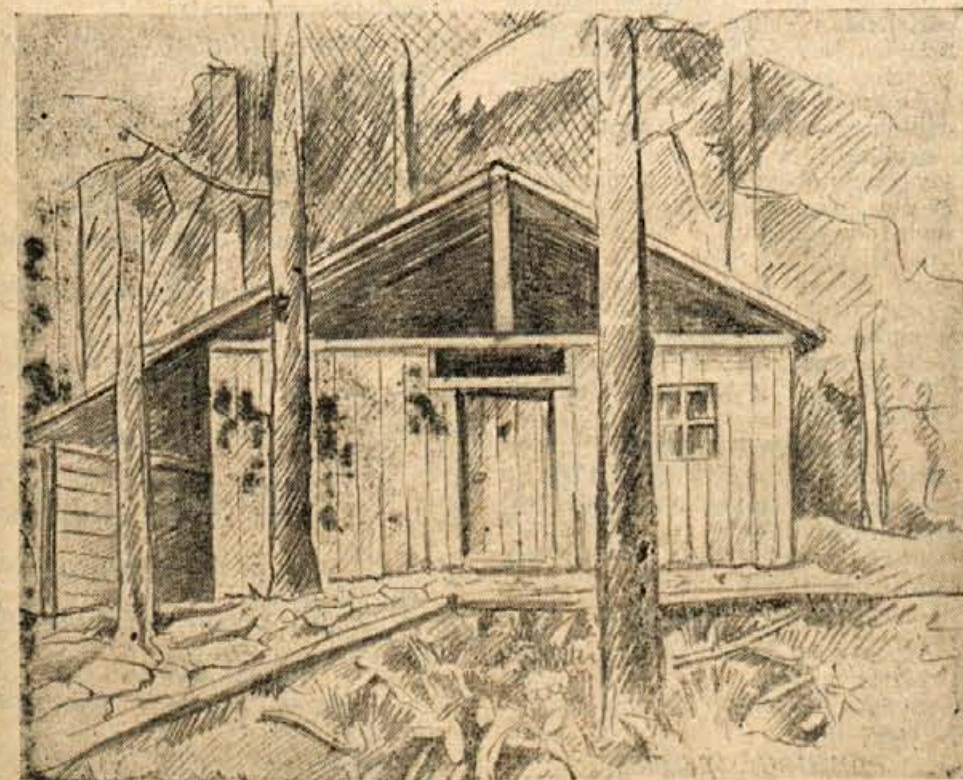
Veliko pozornost je vzbudil prizorček iz odlomka »Martin Krpan dela red«, ki so ga prikazali pionirji osnovne v Tržiču. Veliko spretnost so pokazali pionirji fizikturniki s tržiške gimnazije. S svojimi vajami so vzbudili pri gledalcih veliko veselje, ki ga jim nudi pionirska organizacija v novi Jugoslaviji. Tudi pevski zbor Senčurja je pokazal vso voljo do dela. Po izjavi tovarišice, ki je vodila pevski zbor, se bo do sedaj malo število pionirjev v zboru povečalo, da bo ob prihodnji priliki odnesel prvo mesto pri pevskih zborih. Največ pozornosti pa je vzbudila mala pionirka iz Predoselj, ki je z ljubko recitacijo napravila grobno tišino v dvorani. Pionirji so bili vsi zaverovani v malo postavico, ki se je pojavila na odru. Pokazala je, da tudi ona, še kot član »Podmladka«, ne bo zaostajala za svojimi tovariši. Tudi pevski zbor iz Predoselj je pokazal veselje pionirjev do petja, predvsem z disciplino, ki je vladala med nastopom. Pionirji od Sv. Ane so kot najbolj oddaljeni odred od nastopajočih pokazali, da se tudi oni uče in nočejo zaostajati za drugimi.

Vidimo, da so omenjeni pionirski odredi pravilno razumeli pomen kulturnega dela ter se res dobro pripravili. Vsa čast pa gre tov. učiteljem, ki so s svojim delom pokazali, da so pripravljene pomagati pionirjem. Pionirjem pa, ki do sedaj še ne delajo, naj bo to spodbuda, da bodo prihodnjič tudi oni pripravljene s podobnim programom.

upoštevamo dejstvo, da igralska skupina dela v zelo težkih okoliščinah in da njihova vnema in požrtvovalnost ne naleti vselej na razumevanje pri tistih, ki bi morali kulturno delo vsestransko podpirati. Zavedati se moramo, da je zlasti dramsko udejstvovanje treba močno podpreti in paziti, da bodo prišle na oder vedno le dela, ki bodo pozitivno vplivala. Igra vabi, ljudje jo radi gledajo, hkrati naravnost in močno vpliva na človeške nravi, vzgaja in plemeniti človeka, če je vsebinsko globoka in zdrava. Človeku daje umetniški užitek in ga pravilno usmerja. Zato je treba res skrbeti, da bodo igralske družine nemoteno delale in prav delale. Obravnavana predstava je pokazala, da se da tudi na deželi veliko doseči. Tržičani bi prav lahko nastopali na amaterskih odrih, kakor so v Kranju, na Jesenicah, v Šentjakobskem gledališču v Ljubljani itd.

NAROD NAŠ DOKAZE HRANI!

Varstvo spomenikov iz časov narodnoosvobodilne borbe

Tako je izgledala bolnišnica »C« na hribu Razsek nad Zalim logom pod Zbontarjem (skica po opisu tov. Brata).

Deževje je za nekaj dni prekinilo naše delo, nakar smo se zopet znašli v Zalem logu (Selška dolina). Odtod nas je predsednik tamkajšnjega krajevnega odbora,

tov. Brat, vodil na hrib Razsek pod Zbontarjem, ali, kakor temu kraju tudi pravijo, »nad Tajnetovo žago«. Tu nam je pokazal podrtine bolnice C (zdravnice

Franje iz Novakov). Bolnica je bila pokrajinskega značaja in je bila zgrajena v mesecu decembru 1943. Kraj bolnice je vodnik sam izbral in pri gradnji tudi sam sodeloval. Upravnik je bil tov. Božo iz Podlonka v Selški dolini. Bila je vse-skozi aktivna, prav do osvoboditve. Sedaj je porušena: na tleh leže bruna, deske in opeka. Odtočna lesena cev, ki vodi iz kuhinjskega prostora v goščavo, je kolikor toliko še ohranjena, vendar že trhla. Na tleh ležeče tri lesene berglje, kuhalnice in še nekaj drugih lesenih predmetov ter malih stekleničic za zdravila smo vzeli s seboj in so sedaj v loškem muzeju. Okolica kraja je močno zaraščena, mesto samo pa v pobočju hriba. Les se je pod silo visečega sveta vdal in tako se je stavba sama sesula. Vodnik je opisal prvotno obliko bolnice in po njegovem pripovedovanju je bila izdelana skica.

Odtod nas je vodil tov. Brat na hrib pod Zbontarskim rovtom v hišo Ivane Jensterle, po domače »Pri pogon«. V tem domu, ki se nahaja nad Davščico, je spomladi leta 1943, našla gostoljubno streho pokrajinska tehnika OF »ČRNI DVOR«, a se je že jeseni istega leta preselila k »Španu« v Davčo pod kozji hlev, o čemer danes že ni več sledov, ker je mesto pod tem hlevom že zasuilo. Tehniko Črni dvor je vodil partizan Januš iz Radovljice in jo je namestil v »keudru« hiše, desno od vežnega prostora. Vhod je maskiral s staro omaro, ki je danes seveda odmaknjena. Nikjer še nismo videli tako ohranjenih spominov na dobo narodno-osvobodilne borbe v teh krajih, kakor prav tu. Pogradi, police, miza, stenski opaži in strop z

zasilnim izhodom, vse stoji na istem mestu. Ta spomenik je tedaj v dobrih rokah, ni potreben boljše oskrbe, vsaj trenutno ne. Klet služi za hišno shrambo, ali notranja oprava pri tem ni nič prizadeta. Hiša je krita s slamo. V primeru požara bi bila v nevarnosti tudi tehnika.

Hiša tehnike »Črni dvor«

Okence v bregu, ki ga je videti na sliki, je bilo za časa delovanja tehnike zakrito z butarimi in raznim lesovjem. Radio-sprejemni aparat je pomagal tehniki izdajati radio-poročila, poleg tega pa je izdajala še drugo literaturo.

(Dalje prihodnjič)

Iz naših krajev

IZ ŠENČURJA PRI KRANJU

V nedeljo 2. t. m. je KOZVVI v Šenčurju priredil kulturno prireditev z dojak posrečenim sporedom.

Po otvoritvi predsednika je imela sekretarka KOZVVI tov. Sekne Anica govor, kjer je med drugim naglasila vlogo in delo invalidske organizacije v novi Jugoslaviji. Ker se je prireditev vršila v okviru »Tedna matere in otroka«, je v svojem govoru tudi pojasnila, kolikšna je potreba za vključitev žena v proizvodnjo ter po ustanavljanju DID-ov in za pravilno vzgojo naše mladine.

Pionirji so z zborna recitacijo začeli izvajati kulturni program ter želi od navzočih toplo priznanje. Nato je sledila recitacija pionirke, nato enodejanka pionirjev. Fizično društvo iz Šenčurja je prikazalo lepo izvajane simbolične vaje. Za zaključek pa so pionirji zapeli nekaj udarnih pesmi. Preko 500 ljudi je z navdušenjem spremljalo program prireditve. Po končanem sporedu je sledila zabava, a se na žalost udeležencev prezogodaj končala.

Ves čisti dobiček je krajevni odbor ZVVI namenil za obdaritev vojnih sirot za novoletno jelko.

V okviru »Tedna matere in otroka« so se člani invalidske organizacije 100% udeležili treh delovnih akcij pri združenem domu ter prispevali nad 400 ur prostovoljnega dela, pri raznih drugih drugih pa 96 prostovoljnih delovnih ur.

P. J.

Kranj, 15. oktobra.

Na čast II. kongresa PTT uslužbencev Jugoslavije se je sindikalna podružnica poštarnih uslužbencev v Kranju obvezala, da bo do II. kongresa vsak član izpolnil obvezo o prostovoljnem delu. Obvezo 1000 ur so presegli. Efekt dela je bil sledeč: v 1142 urah so 104 člani podružnice poleg vsega manjšega dela položili 264 m zemeljskega kabla, obesili 395 m zračnega kabla, odstranili in spravili 4500 m in na novo napeli 1780 m žice. Vrednost dela je 17.130 din, ki so jih s svojim delom prihranili poštni upravi.

Bukovica, 16. oktobra.

Danes je OF z vsemi množičnimi organizacijami izvedla prostovoljno delo za Teden čest. Akcije se je udeležilo 27 prostovoljcev, med katerimi smo videli kmete, uslužbence, obrtnike in druge. Nismo pa med njimi videli družbenega razreda »nergačev«. Onim je bolj ugajal lov, popoldanski sprehod, domača zabava in podobno.

Prostovoljni delavci so opravili 81 ur prostovoljnega dela, vozniki 27 ur, naloženega, odpeljanega in posutega gramozja je bilo 29 m³, vrednost vsega dela pa znaša 3379 dinarjev.

Pohvaliti je treba tudi tiste omladince iz predvojaške vzgoje, ki so se udeležili dela in to delo všteli v tekmovanje za Dan JA.

—cr.

Naš mladi rod

Gosta megla jesenskega dne se je počasi dvigala. Sončni žarki so prodirali in se ustavili na belem poslopju osnovne šole. Resni obrazi učencev so se razjasnili — ne bo dežja. Načelnik odreda »Vlada Erjavca« tov. Vlado resno stopa poleg tovariša upravitelja pred šolo. Radovedni obrazi jih opazujejo skozi šolska okna. Ustavita se pred drogom za zastavo. »Tukaj bo vihrala naša državna zastava«, prekine molk tov. Završnik. Vlado ga molče poslušja. Nekaj ga skrbi. »Tov. upravitelj, manjka nam še slika tov. Tita«, opomni Vlado. »Vidiš, tudi na to sem že mislil. Sliko bomo obesili na zid, da bo vidna vsem pionirjem, ki bodo tukaj v zboru.«

Kazalec ure se je približal tretji uri popoldne. Okrog 700 pionirjev se postavlja v zbor. Ljudje se ustavljajo na cesti in radovedno opazujejo pionirje, češ kaj pa bo danes. Načelnik pa jim odgovarja: »Danes je naš praznik. V svojo sredo bomo sprejeli 220 podmladkarjev in 200 novih pionirjev.« Vsi strumno stojijo v zboru in čakajo. Sledi glas trobente in bobna, ki naznanja, da se slavnost prične. Iz 700 grl ubrano za-

— KOZ »3. AVGUST« V BORBI ZA IZPOLNITEV PLAN

Žiri, 16. oktobra. Kmetijsko obdelovalna zadruga »3 avgust« v Žireh se kljub velikemu pomanjkanju delovne sile uspešno bori za izvedbo dane planske naloge. Setveni plan je bil do 9. oktobra izvršen že nad 90%. V prvi polovici tega tedna, če bo vreme ugodno, pa bo izpolnjen 100%. Treba pa je pri tem upoštevati ne le raztresenost zemljišča po obrobni delih našega KLO-a, temveč tudi veličansko pomanjkanje delovne sile. Saj ima zadruga samo pičlo tretjino ljudi, kolikor bi jih potrebovala za uspešno in normalno obdelavo svojega zemljišča. Zaradi tega morajo vsi delavski člani res vlagati veliko volje v delo, da bodo kljub temu plan v celoti izvedli. Eno glavnih nalog v tej zadrugi je poleg živinoreje pač pridelok krompirja. Žirovska kotlina kot Poljanska dolina sta znani po kakovosti krompirja za rajone, kjer se prideluje semensko blago. Žal pa je letos zaradi izrojenosti, ker seme že delj časa ni bilo izmenjano, je bil pridelok malo slabši, kot se je pričakovalo. KOZ je sicer prejela 7000 kg krompirja za seme in ta je dobro obrodil. Vse domače sorte pa so se že izrodile in v prihodnjem letu bo treba polagati veliko pažnje na semensko blago. Povprečen donos je le nekako 170 kg na ar, ponekod več drugje manj. Tako je stanje približno tudi pri zasebnikih.

Posebno poglavje je pa živinoreja, ki naj bi bila v naši zadrugi na prvem mestu. Goveje živine še ni, kolikor jo je prevedeno, iz objektivnih razlogov, ker ni ne hlevov ne ljudi, ki bi jo lahko oskrbovali. Seno se je z veliko pomočjo frontnih organizacij spravilo in je dobra podlaga za nadaljnje povečanje stalaža govedij. Vsekakor pa bo moralo vodstvo napeti vse sile, da si poveča delavski kader svojega članstva. To pa samo ne more. Priskočiti bodo morali na pomoč množične organizacije s svojim aktivom, posebno višji oblastni forumi. Glede prašičereje je zadruga še v težavnem položaju, da bi zadostila planski nalogi, zakaj čez leto zaradi pomanjkanja krme za prašiče ni mogla primerno zrediti niti sedanje svinje. Se le z letošnjim pridelkom se je nekoliko spremenilo, tako da bo prihodnje leto glede tega mnogo bolje. Je pa tudi v tem glavna ovira pomanjkanje ljudi, ki bi to zmogli. Zato je dolžnost, da priskoči obdelovalni zadrugi »3 avgust« res ves aktiv in OLO na pomoč, da bo na ta način potem lahko opravičila in izvršila dane naloge in obveznosti.

Žiri, 14. oktobra. V okviru tedna gasilstva sta tudi gasilska četa Žiri in gasilska četa Dobračeva, ki sta na območju KLO Žiri, pritegnili k delu za varstvo ljudskega premoženja mladino,

ki naj bi sodelovala pri reševalnih nalogah našega gasilstva. V ta namen sta bila med tednom dva improvizirana alarma, kjer so se uvajali mladi člani v uporabljanju orodja. Obakrat je potekal načrt vaj brezhibno. To naj nam bo tudi poročstvo, da smo res zavarovani za primer resne nevarnosti.

Fizkultura in šport

FIZKULTURNI STADION V KRANJU JE NUJNO POTREBNO DODRADITI

Imamo eno samo športno igrišče nepravilnih dimenzij za nogomet, brez možnosti za pravičen trening za vse brezštevne mlade fizikulture in moštva. Razen tega igrišče ne zadovoljuje niti eno fizikulturno panogo, kaj šele, da bi služil telovadcem, rokometasem, odbojkašem, lahkootletičarjem itd. Nov fizikulturni stadion, ki bo zadovoljil vse panoge športa, je potrebno nujno dograditi. Za izvedbo teh del je Komite za fizikulturo VLRS že lani oskrbel podporo 600.000 dinarjev ter potrebne generalne načrte. Ta vsota je bila sicer namenjena za najeto delovno silo, te pa spričo pomanjkanja delavcev ni bilo moči najti. Zaradi tega smo že lani pričeli s prostovoljnim delom. Za denar pa smo nabavili gradbeni material. Delavna akcija lani ni uspela, kot je bilo nameravano in željeno. Niti s strani članstva fizikulturega društva niti s strani šol niti sindikatov. Vzrokov je bilo dovolj, utemeljenih in neutemeljenih. Toda pričetek je bil storjen.

Tako smo prišli v leto 1949. Kljub ogromnim investicijam v prioriteten gradbenih akcijah je naša ljudska oblast tudi takrat našla še potrebna sredstva za dvig fizikulture za izgradnjo številnih športnih igrišč in domov. Tako je MLO v Kranju uredil posestno pravico za stadion, republiški gradbeni odbor pa po FZ Sloveniji odobril sečnjo 100 m³ lesa. Pozneje je potrdil še nov kredit 300 tisoč din. Glede na važnost izgradnje velikih industrijskih naprav in drugih akcij je postavljeno načelo, da se morajo izvesti vsa dela s prostovoljno delovno silo. Toliko bolj, ker je bilo upravičeno pričakovati, da bodo neposredni koristniki in vsi lokalni faktorji znali ceniti izredno pomoč države ter s svoje strani storili vse, kar je v njihovi moči. Da se bodo vsi strnili v enem geslu: čimprej postaviti stadion, ki bi bil v ponos naši gorenjski metropoli.

Letošnje prostovoljno delo je bilo organizirano po brigadnem sistemu, ki ga

Gostišča za službene potnike

Komite za gostinstvo in turizem pri pri vladi LRS je na področju okraja Kranj priznal naslednja gostišča za uslužbenca na uradnem potovanju:

Restavracija za službene potnike »V kotu« Kranj — hrana;

Hotel Evropa, Kranj — prenočišče;

Hotel Pošta, Tržič — hrana in prenočišče;

Ljudska restavracija, Skofja Loka — hrana in prenočišče;

DUR Kamnolom Kokra — hrana;

Združna gostilna, Žiri — hrana;

Gostilna KLO »Moskva«, Gorenja vas — hrana in prenočišče;

Združna gostilna, Češnjica — hrana in prenočišče;

Gostilna KLO Trata-kolodvor — hrana;

Gostilna »Korotan«, Jezersko — hrana in prenočišče;

Združna gostilna, Cerklje — hrana;

Gostilna KLO, Trboje — hrana;

Gostilna KLO, Železniki — hrana;

Združna gostilna, Poljane — hrana in prenočišče;

Gostilna KLO, Križe, — hrana;

Ker gostilne ne morejo predvidevati števila službenih gostov, naj po možnosti pravočasno prijavijo svoj prihod, kar velja posebno za podeželske gostilne.

Opozarjamo, da službena gostišča ne smejo izdajati hrane na odrezke ustreznih kart uslužbencem, ki se v tistem kraju hranijo v menzi ali so v domači oskrbi.

Vse neizrabljene odrezke živilskih nakaznic za uslužbenca na uradnem potovanju so dolžni uslužbenci takoj po povratku vrniti podjetju ali ustanovi, kjer so zaposleni.

OLO Kranj — Poverj. za gostinstvo in turizem

je vodil štab prostovoljnih delovnih brigad pri MO OF v Kranju. Uspeh tega dela pa je razviden iz sledečega pregleda, ki velja do 31. VIII.

SSD UDARNIK je dalo s svojimi sekcijami 172 prostovoljcev, ki so opravili skupno 515 udarniških ur.

SK KOROTAN 11 prostovoljcev z 28 urami.

TELOVADNO DRUŠTVO 12 prostovoljcev z 36 urami.

GIMNAZIJA 160 prostovoljcev 500 ur. EKONOMSKI IN TEKST. TEHNIKUM skupno 231 prostovoljcev z 710 udarniških urami.

Industrijske šole gumice in Iskre 182 z 596 urami ter sindikati in JA skupno 53 prostovoljcev z 122 udarniških urami.

(Nadaljevanje prihodnjich)

Tedenska kronika

SPOMINSKI DNEVI

21. oktobra 1941 — Gorenjski partizani rekvirirali v mlinu v Zapužah, ki je delal za Nemce, 6000 kg moke in jo prepeljali skozi Kranj v svoje taborišče

22. oktobra 1941 — Nemci ustrelili 7000 srbskih rodoljubov v Kragujevcu.

22. oktobra 1944 — Enot IX. korpusa zavzamejo postojanko v Poljanah nad Škofjo Loko. Pobegnilo je samo pet sovražnih vojakov.

29. do 31. oktobra 1943 — Na Gorenjskem odseku je Triglavski divizija v ofenzivnih operacijah zavzela postojanke Trebijo, Leskovic, Kopačnico, Javorjev dol, Javorje in Davčo. Pri Škofji Loki je uničen nemški transportni vlak.

DEŽURNA SLUŽBA SOCIALNEGA ZAVAROVANJA

23. oktobra ima službo dr. PANCE PAVEL, tel. št. 353.

30. oktobra ima službo dr. HRIBERNIK IVAN, tel. št. 261.

DEŽURNA LEKARNA

23. oktobra ima službo Okrajna lekarna, Prešernova ulica.

30. oktobra ima službo Mrh. Rauch Metod, Titov trg.

DEŽURNA TRAFIKA

23. oktobra ima službo Uršič Angela, Koroška cesta.

30. oktobra ima službo Cegnar Anica, Koroška cesta.

MUZEJSKO DRUŠTVO V ŠKOFJI LOKI

23. oktobra ob 9. uri dopoldne proslavi v šolski dvorani 10-letnico obstoja Škofjeloškega muzeja.

SKUD »TONE ŠIFRER« — ŠK. LOKA

23. oktobra ob 15. uri: I. Tavčar - M. Vera, P. Polenc: »Visoška kronika« Režija P. Polenc. Otvoritev sezone in zaključna slavnostna predstava ob 10-letnici Škofjeloškega muzeja.

KINO »STORŽIČ« KRANJ

25. do 27. oktobra »Štiri srca«, sovjet. film.

28. oktobra do 3. novembra »Proces«, avstrijski film.

KINO ŠKOFJA LOKA

20. do 23. oktobra »Nikolaj Nikleby«, angleški film.

27. do 30. oktobra »Ko cvetijo livade«, švedski film.

KINO TRŽIČ

22. in 23. oktobra »Gospa Curie«, ameriški film.

26. in 27. oktobra »Pastir in pastarica«, sovjetski film.

29. in 30. oktobra »Tuja luka«, švedski film.

KINO ŽIRI

22. in 23. oktobra »Deček iz predmestja« sovjetski film.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE

22. oktobra »Plesni večer« — začetek ob 20. uri.

23. oktobra »Plesni večer« — začetek ob 17. uri.